Ammattikorkeakoulu ja yliopisto Osnabrückissä

21.11.2018

Ammattikorkeakoulun ja yliopiston yhteistä arkea Osnabrückissä

Artikkelin kirjoittaja osallistui kesäkuussa 2018 Saksan Osnabrückissä järjestetylle korkeakoulujen työntekijöiden kansainvälisyysviikolle. Seminaariohjelman ohella viikko tarjosi mahdollisuuden tutusta siihen, millaista arjen yhteistyötä Osnabrückin kaksi korkeakoulua tekevät keskenään.*Hohschule Osnabrück* on noin 13 500 opiskelijan ammattikorkeakoulu Ala-Saksissa. Sen neljä yksikköä tarjoavat maatalousalan, ympäristösuunnittelun, yritysjohtamisen, yhteiskuntatieteiden, sosiaali- ja terveysalan, tekniikan sekä kulttuurialan koulutusta. Kampuksia on neljä, joista yksi sijaitsee Lingenissä, noin 65 kilometrin päässä Osnabrückistä. Ammattikorkeakoulun lisäksi Osnabrückin kaupungissa toimii 14 000 opiskelijan yliopisto (Universität Osnabrück). Työntekijöitä ammattikorkeakoulussa on noin 1 300 ja yliopistossa 1 700. Korkeakoulut ja opiskelijat ovatkin näkyvä osa noin 160 000 asukkaan Osnabrückin kaupunkikuvaa.

Organisaatiorajat ylittävää yhteistyötä opetuksessa

Opetukseen sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyen Osnabrückin ammattikorkeakoululla ja yliopistolla on keskenään monipuolista yhteistyötä. Osa opettajista ja professoreista luennoi niin yliopistolla kuin ammattikorkeakoulussakin. Lisäksi monet yliopiston tohtoriopiskelijat tekevät väitöstutkimustaan todellisuudessa osana ammattikorkeakouluyhteisöä. Myös väitöstyön ohjaajat voidaan tällöin nimetä ammattikorkeakoulun asiantuntijoiden joukosta. Alustavasti on keskusteltu myös mahdollisuudesta avata ammattikorkeakouluille oikeus myöntää tohtoritutkintoja.

Saksassa ammattikorkeakoulut ovat toimintakulttuuriltaan monella tapaa lähempänä yliopistoja kuin Suomessa. Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita henkilökunnan rekrytointikäytännöt. Opettajan nimikkeellä *Hochschule Osnabrückissä* työskentelee vain noin 80 henkeä. He opettavat muun muassa kieliä ja muita yleisaineita. Varsinaisten ammattiaineiden opetuksesta vastaa 330 professoria. Toisin kuin työsuhteisia opettajia rekrytoitaessa, uusien professorien virkanimityksistä päätetään monivaiheisessa prosessissa, johon kuuluu muun muassa näyteluento opiskelijapalautteineen.

Ammattikorkeakoulun ja yliopiston yhteinen kampus kokoaa tekniikan alan asiantuntijat

Yksi *Hochschule Osnabrückin* kampuksista on hieman kaupungin vanhan keskustan ulkopuolella sijaitseva Westerberg. Ammattikorkeakoulun hallinnon ja tekniikan alan koulutuksen lisäksi kampukselle ovat sijoittuneet yliopiston tekniikan alan toiminnot. Aivan kampusalueen vieressä on myös yliopiston kasvitieteellinen puutarha. Käytännössä ammattikorkeakoulun ja yliopiston toimitilat ovat rakentuneet vanhalle varuskunta-alueelle limittäin. Satunnainen kulkija pystyy erottaman ne ainoastaan siitä, että yliopiston hallinnoimat rakennukset on merkitty punaisella, ammattikorkeakoulun rakennukset sinisellä opasteella.

Vaikka edellytykset tilojen yhteiskäytölle ovat erinomaiset, ammattikorkeakoulun edustajin mukaan, se on tekniikan laboratorioita lukuun ottamatta ollut vielä varsin vähäistä. Yliopiston opetusta järjestetään yhä lähes yksinomaan yliopiston tiloissa ja ammattikorkeakoulun opetusta sen omistamissa kiinteistöissä. Pyrkimys perinteisen ajattelun murtamiseen on kuitenkin vahva. Kaikki viime vuosina alueelle rakennetut uudisrakennukset eli ravintola- ja muita opiskelijapalveluja tarjoava Mensa-kiinteistö, kirjasto sekä tuoreimpana itsenäisen oppimisen tiloista koostuva rakennus ovat yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhteisiä. Tosin kirjastossa on edelleen erilliset palvelutiskit yliopiston ja ammattikorkeakoulun opiskelijoille.

Yliopiston ja ammattikorkeakoulun verkkaisesti käynnistynyttä toimitilayhteistyötä saattaa osaltaan selittää se, ettei taloudellista pakotetta yhteistyön tiivistämiselle käytännössä ole. *Hochschule Osnabrück* saa pääosan rahoituksestaan Ala-Saksin osavaltiolta. Sen turvin toimintaa on voitu kasvattaa merkittävästi. Viimeisten kymmenen vuode aikana ammattikorkeakoulun opiskelijamäärä onkin lähes kaksinkertaistunut. Lisäksi ammattikorkeakoulun aiemmin perimistä lukukausimaksuista osa on rahastoitu ja käytetään nyt kampusrakentamiseen.

Westerbergin kampuksen uusimpaan rakennukseen sijoittuu muun muassa opiskelijoiden itseopiskelutiloja. Vihreästä väristään johtuen rakennus tunnetaan nimellä ”Frog”. Kampusalueen vanhimmat rakennukset ovat 1800-luvulla rakennettuja entisiä armeijarakennuksia. Niitä on hyödynnetty luovasti osana modernia korkeakoulukampusta. Esimerkiksi vanhaan, korkeaan ratsastusmaneesiin oli rakentunut moderni laboratoriotila. Ekologisuus näkyy kampuksella esimerkiksi näin. Vuonna 1648 Osnabrückin raatihuoneen portailta julistettiin 30-vuotisen sodan päättänyt Westfalenin rauha kaupunkiin kokoontuneille protestanttien neuvottelijoille. Katolisille vastaava julistus luettiin samanaikaisesti läheisessä Münsterin kaupungissa.

Teksti ja kuvat:

Mervi Lehtola
HM, kehittämissuunnittelija, SeAMK